

kår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling i tilfælde, hvor den pågældende tidligere har modtaget en sådan betinget dom. Det fremgår dog, at der bør udvises varsomhed, hvis der foreligger mere end to tidligere betingede domme med sådanne vilkår. Endvidere bør betinget dom ikke anvendes, hvis den pågældende endnu ikke har udstået prøvetiden for en tidligere betinget dom for spiritus- eller promillekørsel.

Som vilkår for den betingede dom bestemmes det, at den dømte enten skal undergive sig en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling af mindst et års varighed, jf. straffelovens § 57, stk. 1, nr. 5, eller, hvis den dømte ikke har et dokumenteret behandlingskrævende alkoholmisbrug, udføre samfundstjeneste, jf. straffelovens kapitel 8. Det forudsættes i bemærkningerne til lovforslaget, at antallet af samfundstjenestetimer fastsættes til 30 timer ved 10-14 dages fængsel, 40 timer ved 20-30 dages fængsel og 60 timer ved 40-50 dages fængsel. Disse bemærkninger er siden blevet fulgt konsekvent i retspraksis.

Spirituskørsel, som efter den hidtil gældende retspraksis ville føre til en frihedsstraf på mere end 60 dages fængsel, vil efter bemærkningerne til lovforslaget kunne afgøres med samfundstjeneste eller alkoholistbehandling efter en konkret, individuel vurdering.

I dag kombineres en betinget dom for spirituskørsel med en tillæggsbøde efter straffelovens § 58, stk. 2. Tillæggsbøden fastsættes til en måneds nettoløn ved vilkår om samfundstjeneste, mens bøden ved vilkår om alkoholistbehandling, i overensstemmelse med bemærkningerne til forslaget til lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven, fastsættes til halvdelen heraf for at øge den enkeltes motivation til at indgå i et behandlingsforløb.

Prøvetiden for en betinget dom for spiritus- eller promillekørsel med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling fastsættes normalt til 2 år.

4.1.5. Straffen for spiritus- og promillekørsel kan forhøjes, hvis der foreligger skærpende omstændigheder. Efter færdselslovens § 117 stk. 1, 1. pkt., straffes spirituskørsel med bøde. Har alkoholkoncentrationen i blodet overstøget 2,00 promille, er straffen dog fængsel indtil 1 år, jf. § 117, stk. 1, 2. pkt..

Derudover indeholder færdselslovens § 117, stk. 2, betingelserne for, hvornår straffen for spirituskørsel kan forhøjes. Efter ordlyden af § 117, stk. 2, nr. 3, omfatter begrebet skærpende omstændigheder i dag alle forhold, der isoleret betragtet ville medføre en betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten, jf. henvisningen til § 125 a (kørsel uden hastighedsbegrænsninger m.v.) eller § 126, stk. 1, nr. 1-4 (tilsidesættelse

af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hastighedsoverskridelser m.v.).

Det fremgår ikke af de gældende retningslinier for straffastsættelsen, hvornår der foreligger formildende omstændigheder. Før indførelsen af ordningen med betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling (lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven) var det den altovervejende hovedregel, at den frihedsstraf, der idømtes for spiritus- og promillekørsel, var ubetinget. Forelå der særligt formildende omstændigheder, kunne dette udgangspunkt dog fraviges, f.eks. hvor føreren alene havde haft til hensigt at foretage en kortvarig og ufarlig kørsel, eller hvis der forelå ganske særlige personlige forhold hos den pågældende, f.eks. psykisk sygdom eller svær tilskadekomst.

I forarbejderne til lov nr. 230 af 4. april 2000 er det forudsat, at denne praksis skulle videreføres uafhængigt af ordningen med betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, idet det blev anført, at det ikke var hensigten med ordningen, at de hidtidigt anvendte betingede domme skulle afløses af betingede domme med andre vilkår end de hidtil fastsatte.

4.1.6. En dom for spiritus- eller promillekørsel har gentagelsesvirkning for strafudmålingen i senere tilfælde af spiritus- eller promillekørsel, når den senere kørsel finder sted inden for 5 år fra endelig dom. Efter fast praksis har en tidligere dom for førstegangstilfælde af promillekørsel dog kun gentagelsesvirkning i 3 år fra endelig dom.

Med lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse m.v.), der trådte i kraft den 2. april 2004, blev den tidligere regel om betingelserne for at anvende bestemmelser om en forhøjet strafferamme i gentagelsestilfælde i straffelovens § 81 erstattet af en ny § 84. Efter lovændringen vil lovbestemt gentagelsesvirkning først ophøre, når der, før den strafbare handling er begået, er forløbet 10 år, efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet. Endvidere vil det efter lovændringen ikke længere være en betingelse for at kunne anvende bestemmelser om forhøjet straf m.v. i gentagelsestilfælde, at den tidligere kriminalitet er begået efter det fyldte 18 år.

I relation til færdselsområdet er det i retspraksis imidlertid fastslået, at gentagelsesvirkningen for så vidt angår straf for spirituskørsel fortsat ophører, når der er forløbet 5 år fra endelig dom, jf. Østre Landsrets dom af 11. november 2004. Der henvises til Rigsadvokaten Informerer nr. 43/2004 om gentagelsesvirk-